

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–вересень 2014 року

Промисловість

У вересні 2014р. порівняно з попереднім місяцем та вереснем 2013р. приріст промислового виробництва становив відповідно 34,7% та 3,1%, за підсумками 9 місяців 2014р. – 4,1%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні–вересні 2014р. порівняно з січнем–вереснем 2013р. обсяг виробництва продукції зменшився на 8,5%, у т.ч. у добуванні каменю, піску та глини – на 40,5%.

На підприємствах **переробної промисловості** приріст виробництва у січні–вересні 2014р. порівняно з відповідним періодом попереднього року становив 10,9%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* випуск промислової продукції порівняно з січнем–вереснем 2013р. збільшився на 25,4%, у т.ч. у виробництві інших харчових продуктів – у 1,6 раза, олії та тваринних жирів – на 26,2%, м'яса та м'ясних продуктів – на 2,4%.

У січні–вересні 2014р. порівняно з січнем–вереснем 2013р. зросло виробництво олії соняшникової нерафінованої та її фракцій, крім фракцій із зміненим хімічним складом, на 140489 т, олії соєвої нерафінованої та її фракцій, крім фракцій із зміненим хімічним складом, – на 7154 т, олії соняшникової та її фракцій, рафінованої, крім фракцій із зміненим хімічним складом, – на 4836 т, виробів кондитерських цукрових, що не містять какао, – на 1604 т, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 966 т, виробів ковбасних – на 892 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, слойоних, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 184 т, горіхів, арахісу та насіння, смажених, солених чи приготованих в інший спосіб – на 115 т.

На підприємствах із *виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції* випуск промислової продукції у січні–вересні 2014р. порівняно з січнем–вереснем 2013р. збільшився на 8,5%, у т.ч. у виробництві гумових і пластмасових виробів – на 8,6%, іншої неметалевої мінеральної продукції – на 8,5%.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції у січні–вересні 2014р. становив 79%, машинобудуванні – 87,3%, металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 93%, на підприємствах з виробництва хімічних речовин і хімічної продукції – 97,5%, з виготовлення виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – 97,9%.

На підприємствах з **постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** індекс промислової продукції у січні–вересні 2014р. становив 89,7%.

Сільське господарство

У січні–вересні 2014р. індекс обсягу сільськогосподарського виробництва порівняно з січнем–вереснем 2013р. склав 136,1%, у т.ч. у

сільськогосподарських підприємствах – 156,5%, у господарствах населення – 114,7%.

Рослинництво. За січень–вересень 2014р. індекс обсягу виробництва продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2013р. склав 146,9%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 163,4%, у господарствах населення – 122,1%.

Станом на 1 жовтня п.р. господарствами всіх категорій зернові та зернобобові культури (включаючи кукурудзу) скошено й обмолочено на площі 595,8 тис.га, що складає 74,5% площі посіву зернових культур, посіяних під урожай 2014р. (торік – 66,5% таких площ). Із зібраної площі одержано 2501,1 тис.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що на 13,4% більше ніж на 1 жовтня 2013р., у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами намолочено 1971,4 тис.т (на 15% більше), господарствами населення – 529,7 тис.т (на 8,1% більше).

Найбільші намолоти зерна одержано сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) Олександрійського (229,3 тис.т), Новоукраїнського (171,4 тис.т), Кіровоградського (133,3 тис.т) та Знам'янського (113,9 тис.т) районів.

Виробництво озимих зернових культур склало 1397,7 тис.т (55,9% обсягу зібраного зерна), що на 0,6% менше ніж на початок жовтня 2013р. Валовий збір пшениці озимої (1073,4 тис.т) у структурі озимих зернових культур складає 76,8% та зменшився на 5,4%, урожайність (44,7 ц з 1 га) збільшилася на 5,4% (торік – 42,4 ц з 1 га). Ячменю озимого (321,4 тис.т) зібрано на 19,5% більше ніж торік, а його врожайність (35,6 ц з 1 га) збільшилася на 0,7 ц з 1 га або на 2%.

Станом на 1 жовтня п.р. зібрано 1103,4 тис.т ярих зернових культур, що на 38,2% більше ніж на початок жовтня 2013р., з них 840,2 тис.т – кукурудзи на зерно (в 1,5 р.б.). Зростання обсягу виробництва кукурудзи зумовлено збільшенням площі збирання – 172,2 тис.га (в 1,5 раза або на 55,9 тис.га) та середньої врожайності кукурудзи на зерно – 48,8 ц з 1 га (на 0,8 ц з 1 га та на 1,7% більше минулорічної).

Швидкі темпи збирання соняшнику (зібрана площа у 2,2 р.б. ніж на 1 жовтня 2013р.) зумовили значне зростання (у 2 рази) загального виробництва цієї культури (отримано 900,7 тис.т насіння соняшнику у початково оприбуткованій вазі).

Ріпак (озимий і ярий) зібрано на площі 49,5 тис.га (98% площ, що підлягають до збирання), його валовий збір становив 111,2 тис.т, що на 13,1% менше ніж на 1 жовтня 2013р., а середня врожайність – 22,5 ц з 1 га (торік – 24,5 ц з 1 га).

Усіма категоріями господарств накопано 542,3 тис.т картоплі, що на 24,8% більше ніж на 1 жовтня 2013р. за рахунок підвищення середньої врожайності з 109 ц до 135 ц з 1 га. Виробництво овочів відкритого ґрунту (208,7 тис.т) зросло проти минулорічного на 13,6% за рахунок збільшення урожайності на 20 ц з 1 га (склало 136 ц з 1 га).

Загальне виробництво плодоягідної продукції зменшилося проти 1 жовтня 2013р. в 1,5 раза (за рахунок зменшення середньої врожайності з 1 га площі насаджень у плодоносному віці на 27,3 ц або в 1,5 раза) і становило 16,8 тис.т. Господарствами населення одержано 99,7% обсягу виробництва картоплі, плодів та ягід – 99,1%, овочів – 98,7%.

Станом на 1 жовтня п.р. сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) під посіви озимих культур підготовлено 299,2 тис.га площ, що на 35,7% більше ніж на початок жовтня 2013р., оранку на зяб проведено на площі 197,4 тис.га (на 27,2% більше). Озимі на зерно та зелений корм, включаючи ріпак, під урожай 2015р. посіяно на площі 251,4 тис.га, що в 1,9 р.б. ніж на 1 жовтня 2013р., у т.ч. зернові на зерно – 213,9 тис.га (в 2,5 р.б.), ріпак озимий на зерно – 35,6 тис.га (на 18,9% менше).

Під посіви цих озимих культур аграрними підприємствами (крім малих) внесено 87 тис.ц мінеральних добрив (у поживних речовинах) і 2 тис.т органічних добрив. У розрахунку на 1 га посівної площі було внесено 34,6 кг мінеральних добрив.

Тваринництво. У січні–вересні п.р. індекс обсягу виробництва продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2013р. становив 101,5%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 99,1%, у господарствах населення – 102,2%.

Виробництво м'яса господарствами усіх категорій у січні–вересні 2014р. склало 51,5 тис.т. Збільшення виробництва м'яса порівняно з січнем–вереснем 2013р. відбулося за рахунок росту обсягів реалізації худоби та птиці на забій як у сільськогосподарських підприємствах (на 1,1 тис.т або на 7,4%), так і в господарствах населення (на 2,9 тис.т або на 8,9%). У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 76,9% (у січні–вересні 2013р. – 77%), великої рогатої худоби – 17,8% (20,5%), птиці всіх видів – 5% (2,1%).

Обсяг вирощування худоби та птиці в аграрних підприємствах (крім малих) у січні–вересні 2014р. становив 15,6 тис.т, що на 2,3% більше порівняно з відповідним періодом 2013р., у т.ч. свиней – 12,7 тис.т (на 5,3% більше), великої рогатої худоби – 2,6 тис.т (на 5,4% менше), птиці – 0,2 тис.т (в 1,6 раза менше). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 3,5% та становили 476 г, свиней – на 7,9% (410 г). Відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 97,9% (у січні–вересні 2013р. – 102,6%).

Загальний обсяг виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у січні–вересні 2014р. збільшився порівняно з відповідним періодом 2013р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 13 районів, значно – Голованівського (в 1,8 раза), Знам'янського (на 40,4%), Гайворонського (на 38,9%), Олександрівського (на 37,5%).

У січні–вересні п.р. загальне виробництво молока порівняно з січнем–вереснем 2013р. збільшилося на 2,8% і склало 265,7 тис.т, у т.ч. у

сільськогосподарських підприємствах – на 16% (40,6 тис.т), у господарствах населення – на 0,7% (225,1 тис.т).

Виробництво молока збільшилося в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 5 районів області, а саме: Олександрійського (в 1,8 раза), Новгородківського (в 1,5 раза), Світловодського (на 43,1%) та Ульяновського (на 8,9%).

Порівняно з січнем–вереснем 2013р. в аграрних підприємствах (крім малих) надій молока від однієї корови (по середньому поголів'ю) збільшився на 482 кг (на 14,1%) і становив 3894 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) Новгородківського (5779 кг), Олександрійського (5250 кг), найнижча – Маловисківського (1808 кг), Голованівського (2156 кг), Новоархангельського (2258 кг), Бобринецького (2362 кг), Світловодського (2382 кг), Долинського (2395 кг) та Устинівського (2396 кг) районів.

Виробництво яєць від птиці всіх видів у січні–вересні 2014р. порівняно з січнем–вереснем 2013р. зменшилося на 3,2% і склало 416,7 млн.шт., у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – в 1,5 раза (94,5 млн.шт.), у господарствах населення – зросло на 11% (322,2 млн.шт.). Несучість курей–несучок у січні–вересні 2014р. склала 225 шт. проти 252 шт. у січні–вересні 2013р. Виробництвом яєць займалися сільськогосподарські підприємства (крім малих) 10 районів області.

Чисельність поголів'я великої рогатої худоби становила 143,8 тис. голів (на 2,8% менше ніж на 1 жовтня 2013р.), у т.ч. корів – 66,6 тис. голів (на 1,8% менше), свиней – 276,8 тис. голів (на 0,1% більше), овець та кіз – 56,2 тис. голів (на 3,4% менше), птиці – 5944,1 тис. голів (на 2,8% менше).

Порівняно з показниками на 1 жовтня 2013р. в аграрних підприємствах (крім малих) зменшилась чисельність поголів'я великої рогатої худоби на 9%, у т.ч. корів – на 5,5%, овець та кіз – на 3,6%, птиці – у 2,4 раза менше, чисельність поголів'я свиней зросла на 0,9%.

На початок жовтня 2014р. населенням утримувалось 80,1% загальної чисельності великої рогатої худоби (торік – 78,8%), у т.ч. корів – 84,5% (83,9%), свиней – 53,1% (53,5%), овець і кіз – 87,5% (87,6%), птиці всіх видів – 94,3% (86,9%).

У січні–вересні 2014р. порівняно з відповідним періодом 2013р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) загальне надходження приплоду поросят зросло на 3,4 тис. голів або на 2,4%, проте зменшилося загальне надходження приплоду телят на 1,6 тис. голів або на 15,1%, ягнят та козенят – на 0,4 тис. голів або на 13,9%. У розрахунку на 100 маток, які були на початок 2014р., вихід телят становив 58 голів проти 65 голів у 2013р., поросят – 1282 голови (1295), ягнят та козенят – 69 голів (76). Відсоток падежу великої рогатої худоби порівняно з січнем–вереснем 2013р. збільшився на 0,3 в.п., овець та кіз – на 2,6 в.п., свиней – зменшився на 0,4 в.п., і склав відповідно 1,4%, 4,6% та 5,5% до обороту стада.

Аграрні підприємства (крім малих) у січні–вересні п.р. порівняно з відповідним періодом 2013р. зменшили продаж населенню молодняка великої

рогатої худоби на 0,1 тис. голів, який склав 2,2 тис. голів, птиці – на 13,7 тис. голів (385,6 тис. голів), разом з тим збільшили продаж свиней на 0,4 тис. голів (10,8 тис. голів).

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих), що займалися тваринництвом, станом на 1 жовтня 2014р. було в наявності кормів усіх видів 72,9 тис.т корм.од, що на 10,8% більше ніж на 1 жовтня 2013р., у т.ч. концентрованих – 22,6 тис.т корм.од (на 0,8% менше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припадало по 10,7 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 3,3 ц корм.од (на 1 жовтня 2013р. відповідно 8,3 ц та 2,9 ц корм.од).

За січень–вересень 2014р. аграрними підприємствами (крім малих) отримано бюджетну тваринницьку дотацію за реалізовану продукцію на суму 3862,4 тис.грн., у т.ч. за худобу – 976 тис.грн., за молоко – 2886,4 тис.грн.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції у січні–вересні 2014р. порівняно з січнем–вереснем 2013р. збільшився в 1,5 раза, у т.ч. продукції рослинництва – в 1,6 раза, продукції тваринництва – на 11,3%.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у січні–вересні 2014р. порівняно з січнем–вереснем 2013р. збільшилися на 14,1%, у т.ч. на продукцію рослинництва – на 14,4%, на продукцію тваринництва – на 10,8%.

Порівняно з січнем–вереснем 2013р. збільшили обсяг реалізації худоби та птиці сільськогосподарські підприємства (крім малих) 13 районів, з них значно – Олександрівського (в 1,7 раза), Гайворонського (на 35,9%), Новоархангельського (на 34,6%) та Олександрійського (на 33,4%) районів.

Продаж молока та молочних продуктів збільшено сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) 8 районів, з них найсуттєвіше – Олександрійського (у 2 рази) та Світловодського (в 1,5 рази) районів.

Продаж яєць збільшено підприємствами Олександрівського, Світловодського та Устинівського районів із 9 районів області, які займалися реалізацією яєць.

Надходження продукції тваринництва на переробні підприємства. За січень–вересень 2014р. на переробні підприємства загалом надійшло 13 тис.т живої ваги худоби та птиці, що на 3,1% менше ніж за відповідний період 2013р. та 12 тис.т молока і молочних продуктів (в 1,9 раза менше).

Із загального обсягу надходжень переробними підприємствами закуплено 12,5 тис.т живої ваги худоби та птиці (на 2,3% більше ніж торік) і 12 тис.т молока та молочних продуктів (в 1,9 раза менше). Частка господарств населення в загальному обсязі закупівлі переробними підприємствами худоби та птиці порівняно з січнем–вереснем 2013р. зменшилася з 5,3% до 4,7%, молока – зросла з 80,5% до 90,4%.

Надходження цукрових буряків на переробні підприємства. За січень–вересень 2014р. на переробні підприємства від усіх категорій господарств загалом надійшло 155,9 тис.т цукрових буряків (у 5,1 р.б. порівняно з січнем–вереснем 2013р.), у т.ч. було закуплено 61,1 тис.т (39,2% всіх надходжень), надійшло на давальницьких засадах – 94,8 тис.т (60,8%).

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 жовтня 2014р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 1409 тис.т зерна (на 32,5% більше проти 1 жовтня 2013р.), у т.ч. 573,2 тис.т пшениці (на 2,2% менше). Із загальної кількості зерна безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 923 тис.т зерна, у т.ч. 410,2 тис.т пшениці, 312,3 тис.т кукурудзи, 157,2 тис.т ячменю, 1,6 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 486 тис.т зерна (на 16% більше), у т.ч. зернозберігаючі – 407 тис.т (на 10,8% більше).

Запаси насіння соняшнику становили 576,7 тис.т, що у 2,1 р.б. порівняно з 1 жовтня 2013р., з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) – 373,2 тис.т (в 3,3 р.б.), на підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 203,5 тис.т (на 27,3% більше).

Будівельна діяльність

За січень–вересень 2014р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 313,1 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–вересні 2014р. порівняно з відповідним періодом 2013р. становив 80,1%.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння склали 73,2% загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 13,8% та 13% відповідно.

Транспорт та зв'язок

За січень–вересень 2014р. підприємствами транспорту перевезено 7528,9 тис.т вантажів, що на 4,3% менше ніж у січні–вересні 2013р., вантажооборот збільшився на 1,1% і склав 20008,4 млн.ткм.

Залізницею у січні–вересні п.р. перевезено 4771,4 тис.т вантажів, що на 14,3% менше ніж у січні–вересні 2013р. Зменшилося відправлення деяких основних номенклатурних груп вантажів: нафти і нафтопродуктів (на 68,4%), брухту чорних металів (на 45%), кам'яного вугілля (на 36,8%), будівельних матеріалів (на 32,7%) та лісових вантажів (на 20,4%), збільшилося – зерна і продуктів перемолу (на 7,4%). Вантажооборот залізничного транспорту в січні–вересні 2014р. склав 19521,5 млн.ткм, що на 1,1% більше ніж у січні–вересні 2013р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у січні–вересні 2014р. перевезено 2754 тис.т вантажів, що на 19,8% більше січня–вересня 2013р., вантажооборот збільшився на 1,3% і становив 485,6 млн.ткм.

На автомобільних шляхах та дорогах області за січень–вересень 2014р. скоєно 260 дорожньо-транспортних пригод, що майже на рівні відповідного періоду 2013р., внаслідок чого загинуло 68 осіб (на 6,3% більше) та поранено 307 осіб (на 0,6% менше).

Авіаційним транспортом у січні–вересні 2014р. перевезено 3,5 тис.т вантажів, що на 28,3% більше ніж у січні–вересні 2013р., вантажооборот збільшився на 47,2% і становив 1,3 млн.ткм.

Всіма видами транспорту у січні–вересні 2014р. перевезено 39,7 млн. пасажирів, що на 28,8% менше ніж у січні–вересні 2013р., пасажирооборот зменшився на 18% і склав 699,5 млн.пас.км.

Серед міст і районів області наростили обсяги перевезення пасажирів 12 територій, пасажирооборот – 15 територій, знизили ці показники 10 та 7 територій відповідно.

Зовнішня торгівля товарами

За січень–серпень 2014р. обсяг експорту склав 583,8 млн.дол. США, імпорту – 147,4 млн.дол. Порівняно з відповідним періодом 2013р. експорт скоротився на 1%, імпорт – на 9,3%. Позитивне сальдо становило 436,4 млн.дол. (за січень–серпень 2013р. – позитивне 427,3 млн.дол.).

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: жири та олії тваринного або рослинного походження (314,8 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (77,6 млн.дол.), зернові культури (44,7 млн.дол.), механічні машини (17,4 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами з 105 країн світу.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 22,3% від загального обсягу експорту, до інших країн – 77,7% (за січень–серпень 2013р. – 25% та 75% відповідно).

У цілому область експортувала товари до 92 країн світу.

Серед найбільших партнерів-країн ЄС зросли експортні поставки до Великої Британії, Італії, Ірландії, Греції, Чехії, серед інших країн – до Саудівської Аравії, Китаю, Ірану, Ісламської Республіки, Судану. Водночас зменшилися поставки до Туреччини, Марокко, Іспанії, Грузії, Нідерландів, Індії, Російської Федерації.

Найсуттєвіші експортні поставки здійснювались до Індії – 15,2% від загального обсягу експорту (жири та олії тваринного або рослинного походження), Китаю – 12,9% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Російської Федерації – 10,7% (механічні машини, сіль, сірка, землі та каміння), Білорусі – 8,2% (залишки і відходи харчової промисловості, механічні машини), Єгипту – 6,7% (жири та олії тваринного або рослинного походження, зернові культури), Ірану, Ісламської Республіки – 5,6% (жири та олії тваринного або рослинного походження).

У січні–серпні 2014р. з області було експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 328,6 млн.дол., готових харчових продуктів – на 83,4 млн.дол., машин, обладнання та механізмів – на 66,7 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 59,2 млн.дол., мінеральних продуктів – на 23,1 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався з 68 країн-партнерів. З країн Європейського Союзу надійшло 46,4% від загального обсягу імпорту, з інших країн – 53,6% (за січень–серпень 2013р. – 45% та 55% відповідно).

Імпортні поставки порівняно з січнем–серпнем 2013р. зросли з Малайзії, Індонезії, Німеччини, скоротилися – з Польщі, Франції, США, Бельгії, Білорусі, Туреччини.

Найбільші надходження здійснювались з Німеччини – 22,6% від загального обсягу імпорту (механічні машини, м'ясо та їстівні субпродукти), США – 11,4% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, механічні машини), Російської Федерації – 10,3% (палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки, чорні метали), Білорусі – 6,4% (палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки, засоби наземного транспорту, крім залізничного).

У січні–серпні 2014р. в область надійшло механічного та електричного обладнання на суму 49,8 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 17,2 млн.дол., мінеральних продуктів – на 15,4 млн.дол., жирів та олій тваринного або рослинного походження – на 13,8 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 11,3 млн.дол., продуктів тваринного походження – на 7,7 млн.дол.

Споживчий ринок

Оборот роздрібної торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями.) за січень–вересень 2014р. становив 12704,4 млн.грн., що на 3,4% більше обсягу січня–вересня 2013р.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за цей період склав 97,4% обороту січня–вересня 2013р. і становив 192,7 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібною торгівлі та забезпечення стравами та напоями за січень–вересень 2014р. склав 5588,7 млн.грн., що у порівнянних цінах на 1,6% більше обсягу січня–вересня 2013р.

Обсяг роздрібного товарообороту за вересень 2014р. склав 713,7 млн.грн., порівняно з вереснем 2013р. зменшився на 1,9%, з серпнем 2014р. – збільшився на 0,6%.

Реалізація послуг. За січень–вересень 2014р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 3163,5 млн.грн.

У структурі обсягу реалізованих послуг значна частка припадала на послуги різних видів транспорту, складського господарства, пошти та кур'єрської діяльності (75%); інформації та телекомунікацій (10,6%); у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (5,3%); професійної, наукової та технічної діяльності (3,5%) та операцій з нерухомим майном (3,3%).

З основного виду діяльності реалізовано послуг на суму 3058 млн.грн., що становило 96,7% загального обсягу реалізованих послуг.

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 11,2% загального обсягу реалізованих послуг.

Податок на додану вартість за січень–вересень 2014р. становив 208,9 млн.грн., доходи від здавання в оренду власних приміщень – 19,4 млн.грн.

Обсяг реалізованих послуг у розрахунку на одного мешканця області у січні–вересні 2014р. склав 358,76 грн.

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у вересні 2014р. порівняно з серпнем 2014р. становив 102,7%, з початку року – 115,5% (по Україні – 102,9% та 116,2% відповідно).

На споживчому ринку у вересні 2014р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 2,9%. Найбільше подорожчали сало та яйця (на 17% та 11,5% відповідно). На 5,7–0,9% зросли ціни на фрукти, шоколад, олію оливкову, молоко, інші продукти харчування, хліб, рис, кондитерські вироби з цукру та борошна, м'ясо та м'ясопродукти, сири, сметану, безалкогольні напої, макаронні вироби, рибу та продукти з риби, маргарин, харчовий лід і морозиво, олію соняшникову.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищилися на 3,4% у т.ч. тютюнові вироби – на 4,6%, алкогольні напої – на 1%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива в цілому на 0,5% відбулося за рахунок підвищення ціни на скраплений газ на 11,5%.

Подорожчання у сфері охорони здоров'я на 2,5% насамперед зумовлено зростанням цін на фармацевтичну продукцію на 4,2%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 4,5% пов'язане зі зростанням вартості палива та мастил на 5,2%, перевезень автодорожнім пасажирським транспортом на 4,8%, автомобілів на 4,6%. У той же час на 1,5% знизилася плата за перевезення пасажирським залізничним транспортом.

Зростання тарифів у сфері зв'язку на 0,9% відбулося за рахунок підвищення абонентної плати за користування телефоном на 7%.

Крім того, на 4,7–1,7% підвищилися ціни на аудіотехніку, фотоапаратуру та обладнання для обробки інформації, домашній текстиль, побутову техніку меблі та предмети обстановки.

Доходи населення

За січень–серпень 2014р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників (по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 2731 грн., що на 6,5% вище ніж за відповідний період 2013 року.

Рівень заробітної плати в області становив 80,3% середнього рівня в Україні (3399 грн.).

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності. Найвищий рівень оплати праці спостерігався у працівників транспорту, складського господарства, підприємств по виробництву комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, добувної промисловості і розробленні кар'єрів, фінансової та страхової діяльності, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по області в 1,4–1,6 раза.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у сферах

тимчасового розміщування й організації харчування, поштової та кур'єрської діяльності, сфері творчості, мистецтва та розваг, будівництві, операцій з нерухомим майном, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, сільському господарстві, сферах охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, сферах наукових досліджень та розробок, адміністративного та допоміжного обслуговування, освіти, інформацій та телекомунікацій. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 53,2%–93,7%.

У січні–серпні 2014р. порівняно з січнем–серпнем 2013р. спостерігалось зменшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 1,6% (у січні–серпні 2013р. порівняно з січнем–серпнем 2012р. – збільшення на 9,9%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) впродовж січня–серпня 2014р. зменшилася на 1,1% і на 1 вересня 2014р. становила 32,1 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати на початок вересня 2014р. становив 5,9% фонду оплати праці, нарахованого за серпень 2014р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–серпня 2014р. зменшилася на 5,5% і на 1 вересня п.р. становила 7 млн.грн. або 21,7% загальної суми боргу.

Упродовж січня–серпня 2014р. кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, збільшилась у 1,4 раза і на 1 вересня 2014р. становила 1,7 тис. осіб або 0,9% середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не сплачено в середньому по 4,2 тис.грн., що в 1,5 р.б. розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівникові за серпень 2014р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок коштів державного бюджету на 1 вересня 2014р. становила 2,7 тис.грн.

Сума заробітної плати, не сплаченої працівникам підприємств-банкрутів, упродовж січня–серпня 2014р. збільшилась на 4,1% і на початок вересня п.р. становила 25,2 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (68,1%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2011–2013рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати на 1 вересня 2014р. відсутня.

У січні–серпні 2014р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 26386 сімей, з них у міській місцевості – 14040, сільській – 12346 сімей.

Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 24268 сім'ям, що становило 92% загальної кількості сімей, які звернулися за наданням субсидій, з них у міській місцевості – 13276 сім'ям, сільській місцевості – 10992 сім'ям.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–серпні 2014р. склала 822,5 тис.грн., при цьому в міській місцевості – 706,2 тис.грн., сільській

місцевості – 116,3 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у серпні 2014р. становив 29,3 грн. (у липні 2014р. – 25,7 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–серпні 2014р. нараховано коштів у сумі 26551,3 тис.грн., перераховано – 32372 тис.грн. (121,1% суми отриманих населенням субсидій).

У серпні 2014р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 6,3% загальної кількості сімей області.

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–серпні 2014р. звернулося 19814 сімей, у т.ч. в міській місцевості – 7193, сільській – 12621 сім'я.

Призначено субсидії 17721 сім'ї (89,4% з числа тих, які звернулися), у т.ч. 6794 сім'ям у міській місцевості та 10927 сім'ям у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 15547,9 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 6733,5 тис.грн., сільській – 8814,4 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на одну сім'ю у серпні 2014р. становив 847,4 грн. (у липні 2014р. – 845,8 грн.).

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива в січні–серпні 2014р. отримали 17291 сім'я на суму 15189 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 вересня 2014р. становила 514,9 тис.грн.

У січні–серпні 2014р. **населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги** в сумі 322,5 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 355,8 млн.грн., що становило 110,3% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 вересня 2014р. склала 100,5 млн.грн., термін якої у серпні становив 2,5 місяця.

У серпні 2014р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання 29,5% власників особових рахунків, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 20,4%, газопостачання – 16,1%, централізоване водопостачання та водовідведення – 10,5%, вивезення побутових відходів – 8,3%.

Населенням області у серпні 2014р. сплачено за **спожиту електроенергію** 17 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на кінець серпня 2014р. становила 7,2 млн.грн.

Ринок праці

За даними обласної служби зайнятості на обліку цієї установи на кінець вересня 2014р. перебувало 14,2 тис. безробітних громадян області, що на 0,4% менше ніж на кінець серпня. Допомогу по безробіттю отримували 69,7% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області на кінець вересня 2014р. становив 2,42% населення працездатного віку, в міських поселеннях – 2,39%, у сільській місцевості – 2,46%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, на кінець вересня 2014р. становила 1,1 тис. проти 1 тис. на кінець серпня.

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець вересня становило 13 осіб проти 14 осіб на кінець серпня п.р.

За сприяння державної служби зайнятості у вересні 2014р. було працевлаштовано 1,2 тис. осіб проти 0,9 тис. осіб у серпні.

Серед зареєстрованих безробітних, що отримали роботу у вересні, 60,2% становили жінки, 51,2% – молодь у віці до 35 років.

Частка працевлаштованих осіб порівняно з серпнем п.р. збільшилась на 1,8 в.п. і у вересні п.р. становила 7,3% громадян, які мали статус безробітного в цьому місяці.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж вересня 2014р., становила 11,6 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1023 грн., що дорівнює 84% законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати (1218 грн.).

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення області на 1 вересня 2014р., за оцінкою, становила 984 тис. осіб.

Упродовж січня–серпня 2014р. чисельність населення скоротилася на 3559 осіб, що в розрахунку на 1000 наявного населення становило 5,4 особи. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення – 3879 осіб. Водночас зафіксовано міграційний приріст населення – 320 осіб.

Порівняно з січнем–серпнем 2013р. обсяг природного скорочення зменшився на 180 осіб (на 4,4%) або з 6,1 до 5,9 особи у розрахунку на 1000 наявного населення.

У січні–серпні 2014р. **міграційний приріст** населення становив 0,49 особи в розрахунку на 1000 наявного населення (у відповідному періоді 2013р. – 0,66 особи).

Кількість прибулих на постійне місце проживання в області порівняно з січнем–серпнем 2014р. зменшилась на 9%, вибулих – на 8,3%.

Міграційний приріст населення в січні–серпні 2014р. зафіксовано в 19 районах та на території Світловодської, Олександрійської міськрад. Його рівень був найвищим в Онуфріївському районі (10,87‰). Поряд з цим у 6 районах та на територіях Кіровоградської та Знам'янської міськрад спостерігалось міграційне скорочення населення, значним воно було у Світловодському районі (6,73‰).

Криміногенна ситуація

За повідомленням прокуратури області протягом січня–вересня 2014р. обліковано 12676 кримінальних правопорушень (на 11% менше ніж у січні–вересні 2013р.), з числа яких 12425 – виявлено органами внутрішніх справ, 148 – органами прокуратури, 109 – органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, та 10 – органами безпеки.

Із загальної кількості зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів тяжкі та особливо тяжкі склали 25,9%, що на 0,8 в.п. більше ніж у січні–вересні 2013р.

У загальній кількості злочинів 64,3% становили злочини проти власності, 14,3% – злочини проти життя та здоров'я особи, 5,2% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 4% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,5% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2,1% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 2% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,4% – злочини проти правосуддя, 1,1% – злочини у сфері господарської діяльності.

Протягом січня–вересня 2014р. обліковано 72 умисні тяжкі тілесні ушкодження (на 22% більше ніж у січні–вересні 2013р.), 51 очевидне умисне вбивство і замахів на вбивство та 11 згвалтувань і замахів на згвалтування (відповідно на 10,5% та 38,9% менше ніж у січні–вересні 2013р.).

Порівняно із січнем–вереснем 2013р. кількість випадків крадіжок (6205), шахрайств (889), грабежів (256) та розбоїв (45) зменшилася відповідно на 4,2%, 22,2%, 29,3% та 22,4%, проте кількість випадків хабарництва (38) збільшилася у 1,6 раза.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 27 осіб, які скоїли злочини у складі 6 організованих груп і злочинних організацій; закінчено 6 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–вересень 2014р. становила 9549 осіб (на 12,9% менше ніж у січні–вересні 2013р.), з числа яких 3988 жінок, 1079 осіб похилого віку та інвалідів 1 і 2 групи, 120 неповнолітніх та 67 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (66,3% загальної кількості потерпілих) – від крадіжок (5581) та шахрайств (751), серед яких 43% – жінки (2722 особи).

У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 173 особи, з яких 37 осіб (21,4%) загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 146 осіб, з яких 13,7% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 44,5% – вбито.

Серед виявлених осіб, які вчинили злочини (2586), 31,9% раніше вже ставали на злочинний шлях, з яких кожний другий мав незняту або непогашену судимість, 11,4% вчинили злочин у групі, 20% знаходилися у стані алкогольного сп'яніння; 12,3% – жінки, 4,9% – неповнолітні. Питома вага

працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 48,8%, безробітних – 26,7%.

Головне управління статистики
у Кіровоградській області